

Obsah

Slovo editora	13
1 Z dějin našeho soudního lékařství (Helena Kvapilová)	15
2 Koncepce soudního lékařství (Ivan Bouška)	19
2.1 Zdravotnická činnost	20
2.2 Vědecko-výzkumná činnost	21
2.3 Pregraduální a postgraduální výchova	21
2.4 Soudnělékařská pracoviště	21
3 Základní pojmy v soudnělékařské praxi (Miroslav Dvořák, Pavel Kubišta, Svatopluk Loyka, František Vorel, jun.)	23
3.1 Pojmy vztahující se k poškození života	23
3.2 Pojmy vztahující se k poškození zdraví	24
4 Smrt (Michal Beran, Alena Lysenková)	27
4.1 Klasická definice smrti	27
4.2 Smrt mozku	27
4.3 Dárcovský program	28
4.4 Ukončení neodkladné resuscitace v terénu	29
4.5 Důkaz smrti	29
5 Prohlídka a pitva zemřelých z aspektu soudního lékaře (Miroslav Dvořák, Pavel Kubišta, Svatopluk Loyka, František Vorel, jun.)	31
5.1 Pitvy v ústavu (oddělení) soudního lékařství	31
5.2 Zdravotnická dokumentace u mrtvé osoby pro potřebu soudního lékaře	33
5.3 Výjezd lékaře na místo nálezu mrtvé osoby	34
5.4 Exhumace	38
6 Posmrtné změny (Michal Beran, Alena Lysenková)	41
6.1 Fyzikální pochody	41
6.2 Fermentativní změny	45
6.3 Mrtvolná fauna	53
7 Vitální reakce a posouzení stáří poranění (Přemysl Klír)	55
7.1 Celková vitální reakce	55
7.2 Místní vitální reakce a určování stáří poranění	57
8 Určování doby smrti (Přemysl Klír)	65
8.1 Supravitální reakce	65
8.2 Časné posmrtné změny	67
8.3 Pozdní posmrtné změny	71
8.4 Pitevní nález	75
8.5 Laboratorní vyšetření	76
8.6 Další okolnosti na místě nálezu zemřelé osoby	76

9	Náhlé úmrtí (<i>Lubomír Neoral</i>)	79
9.1	Nemoci kardiovaskulárního systému	81
9.2	Infekční onemocnění	87
9.3	Epilepsie	87
9.4	Nádory	87
9.5	Ostatní příčiny náhlých úmrtí	88
10	Náhlá smrt kojenců a malých dětí (<i>Ivan Bouška</i>)	89
10.1	Tzv. syndrom náhlé smrti dětí (SIDS)	89
10.2	Náhlá smrt u starších dětí	92
11	Biomechanika poranění (<i>Jiří Fialka</i>)	97
11.1	Obecné principy mechanického namáhání tělesných tkání	97
11.2	Ideální reologické vlastnosti tkání	98
11.3	Mechanické vlastnosti izolované tkáně	99
11.4	Mechanické vlastnosti tělesných struktur	103
11.5	Náraz pohybujícího se lidského těla	107
11.6	Rázový přetlak	108
11.7	Nepenetrující poranění	109
11.8	Penetrující poranění	110
11.9	Základní úrovně intenzity traumatismu	110
12	Prohlídka živých (<i>Helena Kvapilová</i>)	113
12.1	Simulace	115
12.2	Sebepoškození	115
12.3	Disimulace	115
13	Poranění tupým předmětem (<i>Michal Beran, Alena Cyprianová, Alena Lysenková, Ivan Procházka, Pavel Toupalík</i>)	117
13.1	Obecná část	117
13.2	Speciální část	120
14	Poranění ostrým předmětem – rány řezné, sečné, bodné (<i>Ivan Procházka</i>)	151
14.1	Rány řezné	151
14.2	Rány sečné	155
14.3	Rány bodné	157
15	Střelná poranění (<i>Miroslav Hirt, Michal Beran, Petr Hottmar, Zdeněk Krejzlík, Jiří Mráz, František Vorel, jun. Ilustrace Jiří Wotke</i>)	167
15.1	Stručná legislativa	167
15.2	Část obecná	169
15.3	Část speciální	183
15.4	Specifika pitvy střelného poranění	187
15.5	Vražda – sebevražda – náhoda	188
15.6	Nejčastější chyby při posuzování střelného poranění	188

16 Udušení (<i>Michal Beran, Alena Cyprianová, Pavel Červený, Svatopluk Loyka</i>) . . .	191
16.1 Klinický obraz	191
16.2 Pitevní nález	192
16.3 Příčiny udušení	194
16.4 Strangulace	194
16.5 Ucpání dýchacích cest cizími tělesy (udávení)	204
16.6 Uzavření zevních dýchacích cest zakrytím (zalehnutím)	204
16.7 Udušení neadekvátním složením vzduchu	206
16.8 Udušení v neadekvátní poloze (polohová asfyxie)	206
16.9 Traumatická asfyxie	207
16.10 Utopení (<i>Petr Hottmar, Miroslav Hirt, Radovan Havel</i>)	208
17 Poranění vysokou a nízkou teplotou (<i>Jiří Štefan</i>)	219
17.1 Poranění vysokou teplotou	219
17.2 Poranění nízkou teplotou	223
17.3 Popáleninové trauma u dětí (<i>Ivan Bouška</i>)	225
18 Poranění elektrickým proudem a bleskem (<i>Jiří Štefan</i>)	229
18.1 Elektrický proud	229
18.2 Dráha proudu v organismu	230
18.3 Ohrožení života	230
18.4 Pitevní nález a další změny	231
18.5 Vražda – sebevražda – náhoda	233
18.6 Zasažení bleskem	233
19 Porušení zdraví změnou tlaku okolního prostředí (<i>Jiří Fialka</i>)	235
19.1 Dekompresní nemoc	235
19.2 Barotrauma	236
19.3 Porušení zdraví ze změn parciálního tlaku plynů	236
20 Porušení zdraví ionizujícím zářením (<i>Michal Dogoši</i>)	239
20.1 Akutní nemoc	239
20.2 Chronická nemoc	240
20.3 Pozdní následky	241
20.4 Místní poškození	241
20.5 Pitva	242
21 Dopravní nehody (<i>Miroslav Hirt, Zdeněk Krejzlík, Jiří Mráz, František Vorel, jun.</i>)	243
21.1 Dopravní nehody chodců	243
21.2 Dopravní nehody cyklistů	258
21.3 Dopravní nehody motocyklistů	262
21.4 Dopravní nehody osob na invalidním vozíku	267
21.5 Dopravní nehody osob ve zvláštních vozidlech	267
21.6 Neobvyklá poranění v silniční dopravě	268
21.7 Poranění osob v interiéru vozidel	268

21.8	Poranění osob v prostředcích hromadné dopravy	277
21.9	Některé komplikace poranění utrpěných při dopravních nehodách	281
22	Poranění při fyzickém napadení a rvačce, utlučení (Jiří Štefan)	287
22.1	Fyzické napadení	287
22.2	Utlučení	290
22.3	Loupež	290
22.4	Rvačka	291
23	Poranění při pádech (Jiří Fialka)	293
23.1	Pád z výše	293
23.2	Pád ze stoje	294
24	Poranění způsobená zvířaty (Olga Císařová)	297
24.1	Poranění vzniklá zaživa	297
24.2	Poranění vzniklá po smrti	297
25	Úrazy v letectví (František Vorel, sen.)	299
25.1	Zranění v letectví	300
25.2	Choroby	302
25.3	Laboratorní vyšetření	302
25.4	Poranění rukou a chodidel pilota	305
25.5	Vyšetření součástí výstroje	307
25.6	Posudek	307
26	Hromadná neštěstí (František Vorel, sen.)	311
26.1	Práce na místě nehody	312
26.2	Pitvy	314
26.3	Identifikace	314
27	Těhotenství a porod ze soudnělékařského hlediska (Ivan Bouška)	321
27.1	Úmrtí v souvislosti s těhotenstvím	321
27.2	Přerušení těhotenství	323
28	Vražda novorozeného dítěte matkou (Ivan Bouška)	327
29	Násilí vůči dítěti (Ivan Bouška)	333
29.1	Syndrom týraného dítěte	335
29.2	Zanedbávání péče o dítě	337
29.3	Eutanazie	338
29.4	Vražda (dítěte) – sebevražda (rodiče)	338
29.5	Vražda	339
29.6	Problematika soudněznaleckého posuzování týraného dítěte	339
30	Identifikace (Alexander Pilin)	343
30.1	Markanta a její význam	344
30.2	Zdroje informací pro identifikaci	345
30.3	Metody soudnělékařské identifikace osob	346

31 Forezní antropologie (<i>Miluše Dobisíková, Michal Beran</i>)	351
31.1 Druhová příslušnost	351
31.2 Určení pohlaví	352
31.3 Určení věku	364
31.4 Výška postavy	387
31.5 Určení rasy	389
31.6 Individuální identifikace	389
32 Forezní stomatologie (<i>Alexander Pilin</i>)	399
32.1 Forezní stomatologie obecná	399
32.2 Forezní stomatologie speciální	403
33 Identifikace stop biologického původu (<i>Přemysl Klír</i>)	425
33.1 Krevní skvrny	425
33.2 Skvrny od spermatu	437
33.3 Skvrny od kolostra, mateřského mléka	440
33.4 Skvrny od smolky a sýrového mazu	441
33.5 Skvrny od plodové vody	442
33.6 Skvrny od slin	442
33.7 Skvrny od moči	443
33.8 Vyšetřování zubů, kostí, nehtů	444
33.9 Vyšetřování vlasů (<i>Přemysl Klír, Svatopluk Loyka</i>)	445
33.10 Vyšetřování faeces a skvrn od faeces	449
33.11 Vyšetřování tkání	449
33.12 Transfuze inkompatibilní krve	451
33.13 Skupinové substance A, B, H v sekretech – vylučovatelství	451
34 Identifikace osob pomocí technik molekulární genetiky (<i>Ivan Mazura</i>)	457
34.1 Základy dědičnosti genetické informace	457
34.2 Polymorfismus, genetické markery	464
34.3 Metody genetické analýzy nejčastěji používané v soudnělékařské praxi	465
34.4 Detekce polymorfismů	468
34.5 Základy statistického zpracování genetických dat	469
34.6 Aplikace genetické analýzy v soudnělékařské praxi	470
35 Určení otcovství (<i>Olga Císařová</i>)	477
35.1 Dědičnost v systému AB0	478
35.2 Dědičnost v systému MNSs	480
36 Forezní toxikologie (<i>Alois Kosatík, Jarmila Večerková, Břetislav Smysl, Marie Balíková</i>)	483
36.1 Obecná a klinická toxikologie	483
36.2 Forezní toxikologie – obecná část	492
36.3 Forezní toxikologie – speciální část	496
37 Etanol (<i>Miroslav Hirt, Petr Lacina, Zdeněk Krejzlík, Jiří Mráz</i>)	529
37.1 Vstřebávání etanolu	529

37.2	Metabolismus etanolu	529
37.3	Odbourávání a vylučování etanolu	531
37.4	Hodnocení koncentrace etanolu v krvi	532
37.5	Zjišťování koncentrace etanolu v krvi	532
37.6	Otrava etanolem	534
37.7	Zásady odběru krve ke zjišťování koncentrace etanolu	535
38	Medicínské právo (Miroslav Dvořák, František Vorel, jun.)	539
38.1	Právní řád	539
38.2	Povinná mlčenlivost	540
38.3	Zdravotnická dokumentace	542
38.4	Poučení a souhlas pacienta	543
38.5	Lékař jako svědek	545
38.6	Lékař jako znalec	546
38.7	Znalecká komise	548
38.8	Odpovědnost lékaře při poškození zdraví a života pacienta	548
38.9	Obecné právní aspekty při poškození života a zdraví	554
38.10	Syndrom zneužívaného a zanedbávaného dítěte	561
38.11	Znásilnění	565
38.12	Závislost na návykových látkách	567
38.13	Neposkytnutí pomoci	572
39	Eutanazie (Olga Císařová)	577
39.1	Historie	577
39.2	Právní úprava v ČR	578
39.3	Eutanazie ve světě	579
40	Odškodňování za bolest a za ztížení společenského uplatnění	581
	(Michal Dogoši)	
40.1	Odškodnění za bolest	581
40.2	Odškodnění za ztížení společenského uplatnění	582
40.3	Postup při vydávání posudků	584
	Rejstřík (František Vorel, jun.)	587